

F
A
B7
NIP
KRS
Nr r-ku 82 1090 1506 0000 0000 5002 0244

poprzedni nr K-222

103
ap

Grudziądz
„Rota”

++ 5.04.1991

Koprowska Anna

zd. Kaube

II v. Marszewska

K-222/222 Pom
1

SPIS ZAWARTOŚCI TĘCZKI — Anna Koprowska.....

J: K-222/222 Pom.....

Grudziądz „Rota”.....

I. Materiały dokumentacyjne

I/1 — relacja właściwa k. 7 s. 7

I/2 — dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora k. 1 s. 1

I/3 — Inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora

II. Materiały uzupełniające relację k. 4 s. 5

III. Inne materiały (zebrane przez „relatora”):

III/1 — dot. rodzinny relatora

III/2 — dot. ogólnie okresu sprzed 1939 r.

III/3 — dot. ogólnie okresu okupacji (1939–1945)

III/4 — dot. ogólnie okresu po 1945 r.

III/5 — Inne...

IV. Korespondencja

1.) brzoza k. 4 s. 1-4

V. Wypisy ze źródeł [tzw.: „nazwiskowe karty informacyjne”] k.

VI. Fotografia — brak

1/1. Delaja

Amny Koprowskiej z d. Klube
z 1.03. 1977, mgłpis, Arch. E. Za- k. 7 s. 17
wackiej

Relacja

ARCHIWUM
Elżbiety Zawackiej

uczestniczki walki o niepodległość
poz. 222/Pom
data wpływu 24-76

- Ad I.
- 1) Marszałkowa Juna Maria z d. Kaube w czasie okupacji Koprowska
  - 2) Ur. 12. lipca 1908 w Herne w Westf.
  - 3) Franciszek i Helena z d. Kaja
  - 4) żona oficera kawalerii przy C. W. S. z stopniem rotmistrza
  - 5) Matura licealna, nie dokończona studia prawnego - ekonomiczne na Uniwersytecie Poznańskim.

6) 86-300 Gódrziszka

ad II.

- 1) W 1931 r. wyszła za mąż za oficera Centrum Wyrsk. Kawalerii w Gódrziszku w 1933 i 1935 urodziła córkę i syna i do 1939 r. zajmowała się wychowaniem dzieci.

ad III.

- 2) W styczniu 1940 pracowała w organizacji podziemnej "Rota", której przywódzcą i założycielem był brat mój Tadeusz Kaube
- 3) Komórki "Roty" powstały nie tylko w Gódrz. ale także na terenie Bydgoszczy, Chojnic, Brodnicy, Torunia, Chetumna, Nowego Miasta i Terewa. Liczyła około 100 osób. W porętkowym okresie działalności opisywano "Reichsdeutsch" i "Volksdeutsch".

II str.

- Ad III. 3) organizowano dzień propagandowy skierując sprzęt drukarski i materiały do wydrukowania ulotek antyhitlerowskich i biuletynów z nasłuchów radiowych "Trojke" mowa je, Anna Koprovska Regina Biulska i Maria Kaube otrzymaliśmy zadanie rozporozchnienie ulotek z wiadomościemi frontowymi celu podtrzymanie wiary i nadzieji w zwycięstwo oraz powstrzymanie ludności od podpisywania "Volks-listy". Sama ulotka pisana przez kółko na marynie nocem i w najwiskrej tajemnicy podawaliśmy kartki zaufanym osobom z ręk do ręk. Działalność mowa trwała do 2. czerwca 1940r, kiedy to na skutek zdrady jednego z członków organizacji Alfonsa Lipovskiego wszyscy członkowie zostali aresztowani przez "Gestapo" w Gudziszczu. Aresztowano 100 osób.
- 5) Przed Sądem Wojennym Przesy na sesji wyjątkowej w Gudziszczu du. 9. września 1941 stenęto 49 oskarżonych, wśród nich ja z numerem 36. Repreze trwała 9 dni. Przewodniczył adwokat Bastian w otoczeniu 4 generałów.

Str. III. Ktím došlo do pokarového procesu -
 prebyvalisimy prer 1 1/2 roku v niz -
 zivnie slederym v Gndrigdru - skąd
 co parę dni prestuchivano nas brutalnie
 v Gestapo. W wiziwciu dokucet gřod
 i robestvo. Skonfiskovano nam -
 cetej rodinie - mienie - ktore natyok -
 miest wywierzono do K. S. U., skąd wertzio
 se recy i meble do Kzery. Pozty -
 crono miie v matymu moimni dziećni
 ktorymi zopiekowali się oby ludrie -
 o cym dowiedziatem się dopiero
 po kilku miesiqcach.
 Po rozprwie kozmirnej wywierzono
 miie do obozu koncentracyjnego v Iztut -
 hovie pod Gdaniskiem, skąd po
 3 miesiqcach abiorozym transportem
 outtransportovano miie do obozu
 Ravensbrück, dokąd przybytem
 v samy wigilię Boz. dar. v dniu
 24. gndnie 1944 r. Otrzymatem
 numer 8902. W Ravensbrücku pre -
 leyatem do konca wojny.

ad IV. 1)

Po powrocie z obozu odnalaztem moje
 dzieci, ktore prerily okupacje
 v Brodicy u delrej rodziny męza.
 Poniewaz po ewertowaniu cetej mojej
 rodziny, skonfiskovano nam cete
 mienie, po powrocie nie mietem
 dostoznie nic.

Str. 4.

Znakomem w Gudziszczu na poddaszu
 mieszkanie, gdzie wraz z dziećmi zaczę-
 łem nowe życie. Syn mój, w czasie
 mego pięcioletniego uwięzienia zachorował
 na gruźlicę kości (biodrowej i ramiennej)
 Chodził o kulach. Nie chodził do szkoły
 wogóle - ciężki to był poraż - i ob-
 wiązki ciężkie. Mąż z wojny nie
 wrócił i razem musieliśmy wyżywić
 i wychować 10 letniego syna i 12 letnią
 córkę. Rodzina też mi pomóc nie mogła,
 straciliśmy też wszystko. Pracowałem
 na odpowiednim stanowisku,
 dzięki czas pracy obowiązkiem domo-
 wymi. Ciężko mi było. W 1951
 systemie ponownie ze mężem, i z powodu
 ciężkich nieodwrotnych obrażeń,
 musieliśmy zrezygnować z pracy zawodowej.
 W 1960 r. ukończyłem 6- miesięczny
 kurs Sióstr Czerwonego Krzyża, z wy-
 nikami b. dobrymi z wyróżnieniem.
 Mąż mój, jako pracownik cywilny
 z zawodem elektryka dostał
 poradę z Jedn. Wojskowej na Ławicy
 w Poznaniu, dokąd przenieśliśmy
 się w 1969 r. Po przejściu męża na
 emeryturę wróciliśmy w 1975 roku
 do Gudziszcz, miasta, w którym

str. 5. pomeytem młodzie, tragiczne chwile
 okupacyjne i gdzie znajduję się groby
 ojców. Zestaw inwalidów II. grupy
 i obecnie ma lat 68. ^{Pracownik Zbożdu}
 od 1946 r.

Ad IV. Przebieg pracy zawodowej i społecznej
 2) Od 21. XI. 1945 r do 31. I. 1950 zatrudnio-
 na w Okr. Byt. Porzecz. Filmów
 w Bydgoszczy, w charakterze kierownika
 kina "Onet" w Gódnym, zwołaniem
 się z pow. choroby wieńcowej serca i ogólnego
 wyczerpania.
 Od 1. maja 1950 do 31 lipca 1950 jako
 kasjer i referent pracy w Okr. Mleczarni
 w Gódnym (aniś z pow. tego stanu
 zdrowia powrótem o zwolnienie)
 Podjęciem jednak pracy w 1952 r Zbo-
 żdzie w Gódnym, w charakterze sekre-
 taresy, pełniąc różne funkcje spo-
 łeczne, jak sekretarska skarbnika
 i członka Komisji wyrytkowej
 Medalu Jeremu członkiem Zbożdu
 Okr. Wzd. Okręgu 15131/25/3.
 Otrzymałam Medal Wyziwstwa i Walekości.

Ad V. Łokumentacja
 Sprawa organizacji "Rota" znana jest
 porzecznie na Pomorzu. Opisano ją
 w szeregu artykułach prasowych
 (Redaktor Władysław Łatuszyński)

- Str. 6. 1) Historia „Koty” omerie Prace zbiorowe
 Polak. Zv. Zachodniego p.t. Pomorze
 a także z numerem „wyd.” z 1946 r
 a Frydgonery (str. 50-60) „Pomorze
 waleryce” podano na podstawie
 oryginalnych dokumentów niemieckich
 akt oskarżenia i pod poz. 36, znaj-
 duje się moje nazwisko.
- 2) „Z dziejów okupacyjnych Gódrigdré”
 (Rocznik Gódrigdrski) wyd. przez
 Polskie Towar. Historyczne przy
 współudziale Zakładu Historii
 Pomorze Instytutu Historii
 Polskiej Akademii Nauk -
 Wydawn. Pomorskie.
- 3) „Szkice gódrigdrskie” - Stanistawa
 „Myliborskiego - Notowskiego,
 wydane w 1964 przez wydawnictwo
 morskie Gdynia.
- 4) Wende Kiedrzyńskie „Ravensbrück”
 (Polska Akademia Nauk - Instytut
 Hist., wyd. II. z 1965 r - str. 383
 poz. 123 - wymieniono moje
 nazwisko (numer obozowy 8902)
- 5) Zarząd Wojewódzki Trójmiasto
 o Kolnoś, Surok. w Toruniu
 - Zaświadczenie str. 150775.
 z dnia 27. V. 1976 r.

I/1/7

Str. 7. Wyciąg z dokumentów - znak: T/D 149-772
AROLSEN (międzynarodowy Czerwony
Krzyż - Genewa) potwierdający moje
aresztowanie i pobyt w obozach
„Stutthof” i „Ravensbrück”.

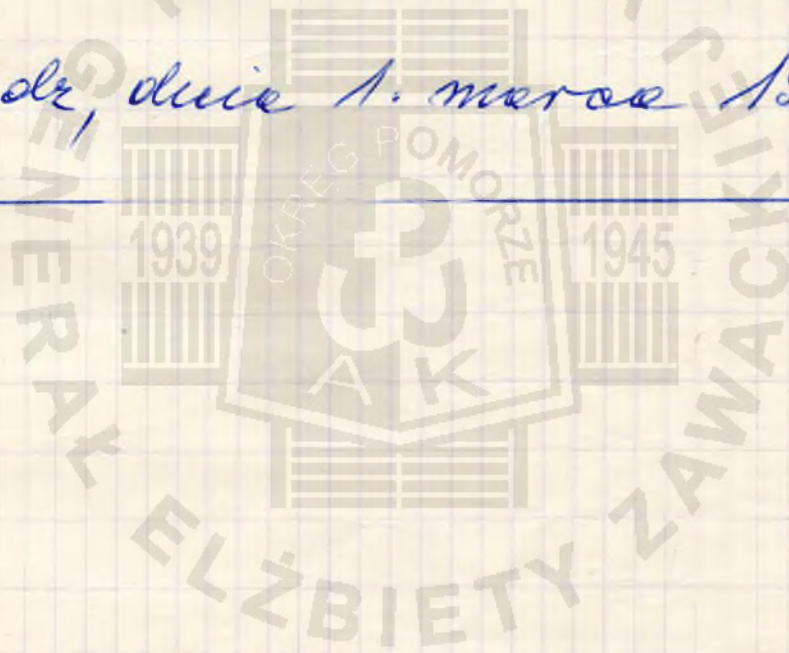

Relacja podana zgodnie
z prawdą.

Anna Maria Marrenska

Grodziszka, dnia 1. marca 1977 r.

- II. Materiały uzupełniające relacje: Kroprowska
/ Anna:
1. Z. Gliniska, biogram Armii Marii Kroprowskiej z 14.02. 1981 (zbiory Elżbiety Zawackiej) napis oryg. + kop. 40. k. 1 s. 1-2
  2. Z. Gliniska, H. Ojczyk, biogram Kroprowskiej Armii, napis-projekt do słownika k. 2 s. 3-4
  3. jak wyżej, [w:] SB WP 1939-1945, Toruń 2004, z. 6, str. 88, kserokop. k. 1 s. 5

II/1

K O P R O W S K A - ANNA MARIA - II v. Marszewska z d. Kaube
członek tajnej organizacji "Rota" w Grudziądzu, ur. 12.VII.1908r.
w Herne w Westfalii. Rodzice ; Franciszek Kaube i Helena z d. Szaja
byli właścicielami kina w Grudziądzu.
W 1931r. wyszła za mąż za robotnika przy Centrum Wyszkalenia Kawalerii
w Grudziądzu. Posiadała dwoje dzieci, nie pracowała zawodowo.
W styczniu 1940r. wstąpiła do organizacji podziemnej "Rota", której
założycielem był jej brat Tadeusz KAUBE. K. wraz z Reginą Bielską i Małą
Kaube otrzymała zadanie rozpowszechniania ulotek z wiadomościami
frontowymi, celem podtrzymania nadziei w zwycięstwo oraz powstrzymania
ludności przed podpisywaniem "Volks-listy". K. pisała ulotki na maszynie
nocami, po czym "Trójka" podawała je zaufanym osobom. Działalność
"Roty" trwała do 28.VI.1940r. tj. do chwili zdrady przez jednego z
członków organizacji. Wszyscy członkowie "Roty" zostali aresztowani
przez Gestapo w Grudziądzu. PO półtora rocznym pobycie w więzieniu
śledczym, gdzie odbywały się co kilka dni brutalne przesłuchania,
nastąpił proces pokazowy przed Sądem Wojewódzkim Rzeszy na sesji wyja-
sadowej w Grudziądzu dnia 9.IX.1941r. Rozprawa trwała dziewięć dni.
Po wyroku skazującym K. wywieziono do obozu koncentracyjnego.
W Stuffhofie pod Gdańskiem, skąd po trzech miesiącach odtransportowano
do Ravensbruck, gdzie przebywała do końca wojny. PO powrocie z obozu
odnalazła dzieci u dalszej rodziny w Brednicy. Mąż z wojny nie wrócił.
Znalazła się w opłakanych warunkach materialnych. Od listopada 1945r.
do 31 lipca 1950r. K. pracowała w charakterze kierownika kina
w Grudziądzu, jako kasjer i referent płacy w młeczarni w Grudziądzu.
Z powodu złego stanu zdrowia przerwała pracę i w 1951r. wyszła ponownie
za mąż. W 1952r. podjęła pracę w ZBoWiD w charakterze sekretarza.
Od 1969r. - 1975r. zamieszkała w Ławicy koło Poznania, gdzie mąż
otrzymał posesję w Jednostce Wojskowej jako elektromonter. W 1975r.

II/22

zamieszkała w Ławicy k/Poznań, gdzie mąż przeszedł na emeryturę a potem oboje wrócili do Grudziądza. K. jest inwalidką II grupy i odznaczona Medalem "Zwycięstwa i Wolności"
Obecny adres; Anna Marszewska. ul. Śniadeckich 31/31, 86-300 Grudziądz.

- Praca zbiorowa Polskiego Związku Zachodniego pt. "Pomorze w walce z niemieczyzną" wyd. 1946r. w Bydgoszczy str. 50-60, "Pomorze waleczne" pozycja 36
- Z dziejów okupacyjnych grudziądza "Rocznik Grudziądzki" wyd. Pol.Tow.Hist. przy współudziale Zakładu Historii Pomorza.
- "Szkice Grudziądzkie" S. Myéliborskiego Wołoskiego wyd. Morskie 1964r.
- W. Kiedrzyńska; "Ravensbruck" PAN Inst.Hist. wyd., II 1965r. str. 383 poz. 123.

Zbiory E. Zawadzkiej poz. 222/POM, relacja własna Anny Koprowskiej Marszewskiej

Biogram napisała Z. Ilińska 14.II.1981r.

Koprowska Anna z d. Kaube II v. Marszewska /1908- 1991/ redaktorka i kolporterka organizacji "Rota"

Urodzona 12 VII 1908 r. w Herne w Westwalii ; córka Franciszka , Heleny z d. Szaj . Rodzice jej w okresie zaborów byli działaczami stowarzyszeń polonijnych m. in. "Sokoła" i polskich kół śpiewaczych.

W Grudziądzu przy ul. Groblowej 22 posiadali kino "Apollo"

Koprowska po zdaniu matury studiowała na Wydziale Prawno-Ekonomicznym Uniwersytetu Poznańskiego nie kończąc studiów.

Była siostrą Tadeusza Kaube założyciela i przewodniczącego Rady Okręgowej konspiracyjnej organizacji "Rota" w Grudziądzu.

W styczniu 1940 r. została zaprzysiężona do "Roty". Razem z Reginą Bielską i Marią Kaube tworzyła Dział Propagandy tej organizacji , który redagował , drukował , pobielał i kolportował ulotki oraz biuletyny o tematyce antyhitlerowskiej . Do zadań Koprowskiej należało też prowadzenie nasłuchu radiowego stacji zagranicznych, sporządzanie list szczególnie niebezpiecznych dla społeczeństwa polskiego , przedstawicielei administracji niemieckiej , prowadzenie wywiadu gospodarczego i wojskowego.

Działalność "Roty" trwała do czerwca 1940 r. gdy na skutek zdrady Alfonsa Lipowskiego aresztowano na początku czerwca 1940 r. ponad 100 członków "Roty" w Grudziądzu , Bydgoszczy , Brodnicy , Chojnicach , Chełmnie , Chełmży i Nowym Mieście Lubawskim , w których to miastach znajdowały się placówki tej organizacji .

Po półtorarocznym pobycie w więzieniu grudziądzkim członkom "Roty" w dniach 9-17 IX 1941 r. wytoczono proces pokazowy przed Wojennym Sądem Rzeszy z Berlina na sesji wyjazdowej w Grudziądzu .

Akt oskarżenia obejmował 49 osób w tym Koprowska i 27 oskarżonych uznano jako osoby szczególnie niebezpieczne dla Rzeszy .

Na karę śmierci przez zgilotynowanie został skazany T. Kaube , Michał Kwiatkowski , Marek Staśkiewicz/ wyrok wykonano 20 I 1942 r/ i Jan Cybulski zaocznie , uratował się i przeżył wojnę.

Koprowska otrzymała wyrok skazujący na wieloletni pobyt w obozie koncentracyjnym. Po procesie przez 3 miesiące była więźniem obozu "Stutthof" , następnie do końca wojny przebywała w obozie Ravensbrück , nr .obozowy 8902.

Po wojnie powróciła do Grudziądza . Mąż oficer pracujący przed wojną w Centrum Wyszkozenia Kawalerii w Grudziądzu z wojny nie wrócił. Ślub zawarła w 1931r i miała z tego małżeństwa córkę urodzoną 1933 r. i syna ur. 1935 r. Dzieci po wojnie odnalazła u krewnych w Brodnicy . Od 1951 r. do 1950 r pracowała na stanowisku kierowniczkii kina w Grudziądzu . W 1951 r ponownie wyszła za mąż za Marszewskiego .

Sekretarzem w ZB o W i D była od 1952 - 1969 r.

Zmarła 5 IV 1991 r. w Grudziądzu.

Została odznaczona "Medalem Zwycięstwa i Wolności "

AP AK . T.; Bielska R. , Cybulski J., Kaube H., Kaube M., Kaube T. ,
Koprowska A. , Ziętarski W., ↗

(C i e c h a n o w s k i K. Ruch oporu... ; J a s z o w s k i T.,
Gestapo... ; K i e d r z y ń s k a W. , Ravensbrück, Kobięcy obóz
koncentracyjny , Warszawa : Książka i Wiedza 1965 ; Ł a t u s z y ń
s k i W. , Z dziejów okupacyjnych Grudziądza 1939 - 1945 /s.184-240/
tu fotografia wyroku Sądu Wojennego Rzeszy/. ; M y ś l i b o r s k i
W o ł o w s k i S. "Szkice Grudziądzkie " Gdynia : Wyd. Morskie
1964 ; Praca zbiorowa Polskiego Związku Zachodniego p t. "Pomorze
w walce z niemczyzną " wyd. Bydgoszcz 1946 r. Sł. konsp. pom.
cz. 1 - 5 ; Z dziejów okupacyjnych Grudziądza " Roczn. Grudziądzki
t. XII wyd. Pol. Tow. Hist.

Z. Ilińska , Michał Ojczyk

Koprowska Anna z d. Kaube, II v. Marszewska (1908–1991), redaktorka i kolporterka organizacji „Rota”.

Urodzona 12 VII 1908 w Herne w Westfalii, córka Franciszka i Heleny z d. Szaj. Rodzice w okresie zaborów byli działaczami stowarzyszeń polonijnych, m.in. Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół” i polskich kół śpiewaczych. W Grudziądzu przy ul. Groblowej 22 posiadali kino „Apollo”. Po zdaniu matury studiowała na Wydziale Prawno-Ekonomicznym Uniwersytetu w Poznaniu, ale nie ukończyła studiów. Była siostrą Tadeusza Kaube, założyciela i przewodniczącego Rady Okręgowej konspiracyjnej organizacji „Rota” w Grudziądzu.

W styczniu 1940 została zaprzysiężona do „Roty”. Z Reginą Bielską i Marią Kaube tworzyły dział propagandy tej organizacji, który redagował, drukował, powielał i kolportował ulotki oraz biuletyny o tematyce antyhitlerowskiej. Do jej zadań należało też prowadzenie nasłuchu radiowego stacji zagranicznych, sporządzanie list szczególnie niebezpiecznych dla społeczeństwa polskiego przedstawicieli administracji niemieckiej, prowadzenie wywiadu gospodarczego i wojskowego. Działalność „Roty” trwała do czerwca 1940, gdy na skutek zdrady Alfonsa Lipowskiego aresztowano na początku czerwca 1940 ponad 100

88

*Słov. biogr. Mowsp. pomorskiej 1939-45,
pod red. Skwerskiej E., Toruń 2004, s. 6*

członków organizacji w Grudziądzu, Bydgoszczy, Brodnicy, Chojnicach, Chełmnie, Chełmży i Nowym Mieście Lubawskim. Po półtorarocznym pobycie w grudziądzkim więzieniu, członkom „Roty” 9–17 IX 1941 wytoczono proces pokazowy przez Sąd Wojenny w Rzeszy w Berlinie na sesji wyjazdowej w Grudziądzu. Otrzymała wyrok skazujący na wieloletni pobyt w obozie koncentracyjnym. Po procesie przez 3 miesiące była więźniem obozu Stutthof, a następnie do końca wojny przebywała w obozie Ravensbrück (nr oboz. 8902).

Po wojnie powróciła do Grudziądza. Od 1950 do 1951 pracowała na stanowisku kierowniczkii kina w Grudziądzu. W latach 1952–1969 była sekretarzem w ZBoWiD. Zmarła 5 IV 1991 w Grudziądzu.

Odznaczona m.in. Medalem Zwycięstwa i Wolności.

W 1931 zawarła związek małżeński z oficerem Centrum Wyszkozenia Kawalerii w Grudziądzu, który zginął na wojnie. W 1951 ponownie wyszła za mąż za Marszewskiego. Z pierwszego małżeństwa miała córkę (ur. w 1933) i syna (ur. w 1935). Dzieci po wojnie odnalazła u krewnych w Brodnicy.

APAK, T.: Bielska R., Cybulski J., Kaube H., Kaube M., Kaube T., Koprowska A., Ziętarski W.; Ciechanowski K., *Ruch oporu...*, s. 97; Jaszowski T., *Gestapo...*; Kiedrzyński W., *Ravensbrück, kobiece obóz koncentracyjny*, Warszawa 1965; Łatuszyński W., *Z dziejów okupacyjnych Grudziądza 1939–1945*, bdw, s. 184–240 (tu fotografia wyroku Sądu Wojennego Rzeszy); Myśliborski-Wołowski S., *Szkice grudziądzkie*, Gdynia 1964; *Pomorze w walce z niemieczyzną*, pr. zb. Polskiego Związku Zachodniego, Bydgoszcz 1946; *Sł. konsp. pom...*, cz. 1, s. 110; cz. 3, s. 82; *Z dziejów okupacyjnych Grudziądza*, Rocznik Grudziądzki, t. XII, PTH (bdw).

Zofia Ilińska, Michał Ojczyk

1/2. Dokumenty - Skoprowska Anna:

1. Akt - zarządzenie Krajowego Sądu
Wojennego - 31.07.1941 - tłumaczenie
na język polski, dactylog. oryg. k. 5.

TLUMACZENIE
z języka niemieckiego

I/2/1 1

Krajowy Sąd Wojenny
- StFL/RKA / I 1054/40 -

Odpis!

B-erlin-Charlottenburg 5, dnia 31.7.1941.r.
ulica Witzlebenstrasse 4-10 - Tel.30 06 81

Z A R Z A D Z E N I E

I. W sprawie karnej przeciwko studentowi Tadeuszowi KAUBE,
oraz 48 innym, został wyznaczony termin do rozprawy głównej
przed I. Senatem Krajowego Sądu Wojennego w Grudziądzu, ulica
Sikorskiego 19/23 pokój 24/I. piętro na dzień - - - -
wtorek, dnia 9. września 1941. przedpołudniem godz. 9,30 mi
nut, oraz następane dni. - - - - -

II. Jako obrońcy z urzędu zostali zgodnie z § 72 Wojennego
Kodeksu Karnego przydzieleni: - - - - -

- 1/ - 5/ pp. - - - - -
6/ - Oskarżonym: Bonifacemu B a n a s z e w s k i e m u, -
Księżnej Reginie B i e l s k i e j, -
Annie K o p r o w s k i e j, - - - - -
Franciszkowi G r u d z i ń s k i e m u,
Edmundowi K u i c h o w i, - - - - -
Wojciechowi Z i ę t a r s k i e m u, -
adwokat Dr. Erich R i c c i u s, Berlin SW.61, ulica
Belle Allianceplatz 2, Tel.17 33 02. - - - - -
7/ pp. - - - - -

III.- VII. pp. - - - - -

Krajowy Nadprokurator Wojenny
Z pol. podpisał S c h r a g
Nadradca Prokuratury Wojennej

Prezydent Krajowego Sądu Wojennego -
jako Przewodniczący Sądu:

podp. Bastian/Admirał

Do
więzienia śledczego Wojciecha Ziętarskiego -
czasowo w więzieniu sądowym
w M a l b o r k u

zgodność tłumaczenia z przedłożonym mi odpisem
w języku niemieckim. -

Grudziądz, dnia 22. marca 1984. r.

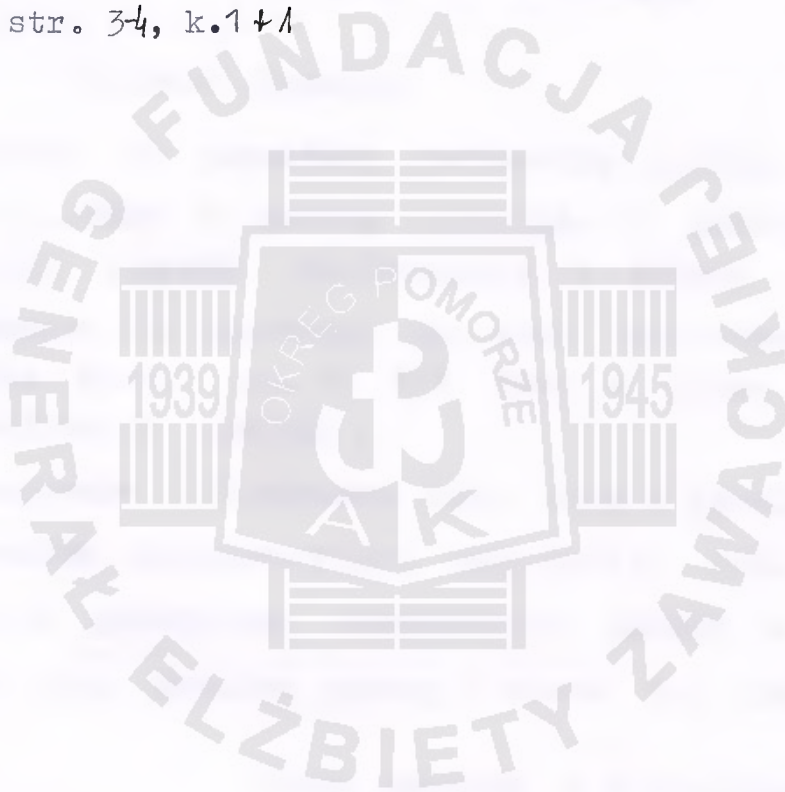
Tłumacz przysięgły języka niemieckiego
z siedzibą w Grudziądzu

Numer 62, 84
150.-

IV /1. K O R E S P O N D E N C J A - *Koprowzka Anna*

- list Fundacji AP AK do Z K R P ... z 28 VI 2000 r.
str. 1 . k.1
- list Fundacji AP AK do ZKRP ... z 11 VII 2000 r.
str. 2 , k.1
- list Z K R P... do Fundacji AP AK z ^{4.07.2000} 21 VIII 2000 r.
str. 3-4, k.1+1

14/1

Toruń dnia 28 VI 2000r

L. dz. 2369/Pom

Związek Kombatantów Rzeczypospolitej
Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych
Koło Miejskie w Grudziądzu nr 5
ul. Korczaka 15
86 - 300 Grudziądz

Szanowni Państwo

Dziękuję za przesłaną informację pismem z dnia 20.01. 2000r i proszę uprzejmie o podanie daty śmierci i nazwy miejscowości w której została pochowana na cmentarzu śp. Anna Maruszewska , Koprowska z domu Kaube ur. 12 VII 1908 w Herme , córka Franciszka i Heleny .

Maruszewska - Koprowska Anna była w czasie okupacji członkiem konspiracyjnej organizacji ROTA oraz w okresie powojennym sekretarzem ZBOWiD u .

O ile mogą Państwo proszę o adres jej rodziny .

Życzę zdrowia i w oczekiwaniu na wiadomość od Państwa pozostaję z Wyrazami szacunku i poważania

.....
Michał Ojczyk

Dokumentalista mgr Michał Ojczyk

FUNDACJA
Archiwum Pomorskie Armii Krajowej
ul. W. Garbary 2, tel. 65-22-186
87-100 TORUŃ

L. dz. 2433/POM/2000

Toruń dnia 11 VII 2000

Związek Kombatantów Rzeczypospolitej
Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych
Koło Miejskie w Grudziądzu nr 5
ul. Korczaka 15

86 -300 Grudziądz

Szanowni Państwo

Dziękuję za szybką odpowiedź na mój list /pismo Wasze
4.07.2000- nasz znak 2415/Pom/ i proszę o wypożyczenie
oryginału lub przesłanie nam kserokopii zdjęcia legityma-
cyjnego śp. Anny Marszewskiej - Koprowskiej ur. 12 .07.1908r.
Proszę o przesłanie kserokopii życiorysu i ankiety w/w
osoby

W oczekiwaniu na wiadomość
od Was pozostaję z Wyrazami
szacunku i poważania .

Dokumentalista mgr Michał Ojczyk

Związek Kombatanów
Rzeczypospolitej Polskiej
i Byłych Więźniów Politycznych
Kolo Miejskie - Grudziądz 5
86-300 Grudziądz

Grudziądz dnia 4.07.2000

WRC
Wpłynęło dnia 10.07.
Ldz. 2415 / POM / 2000

I/2/4

3

Fundacja Archiwum Pomorskie
Armii Krajowej
ul. W. Garbary 2
87-100 T o r u ń

W odpowiedzi na pismo z dnia 28.06.2000 Nr.2369/ Pom.
uprzejmie informuję, że w ewidencji naszej figuruje nazwisko
poszukiwane przez Fundację. Z tym, że u nas jest napisane
nie Maruszewska, a Marszewska Anna urodzona 12.07.1908 roku,
córka Franciszka i Haleny, środowisko Więźniów Polityczny-
- Raniensbruk, była w ZBCWiDzie od 1947 roku.
Adres zamieszkania 86-300 Grudziądz
z zapisem, że zmarła 5.04.1991 roku.

Zarząd nasz obecny składa się z osób powołanych-wybranych
po 1991 roku. Ja jako prezes zarządu jestem tu od 1992 roku,
nie znam przypadku pochówku Pani Marszewskiej.

Trudno mi wskazać miejscowości, w której ją pochowano,
ale ponieważ zamieszkiwała tu na tym terenie i zmarła tutaj,
to najprawdopodobniej została pochowana na cmentarz komunalnym
w Grudziądzu. Tyle na ten temat.

W razie potrzeby chętnie udzielimy, w miarę naszych możli-
wości innych potrzebnych wyjaśnień.

Prezes Zarządu Koła

Lucjan Borysewicz

Wpłynęło dnia 24 08 2000

2717/Pom/

Związek Kombatantów
Rzeczypospolitej Polskiej
i Dytch Więźniów Politycznych
Kolo Miejskie - Grudziadz 5
86-300 Grudziadz

Grudziadz dnia 21.08.2000 r.

14/3

4

Fundacja Archiwum Pomorskie
Armii Krajowej
ul. Wielkie Garbary 2
87-100 T o r u ń

Bardzo przepraszamy za zwłokę z odpowiedzią na pismo z dnia 11.07.2000. Nr. 2433/Pom/2000 z powodu korzystania z urlopów przez Zarząd naszego Koła.

Prośby na temat Pani Marszewskiej nie możemy spełnić ponieważ posiadamy tylko ewidencję tak zwaną podstawową. Nie prowadzimy gromadzenia akt personalnych. Być może potrzebne -wynikające z pisma- materiały posiada nasz były Zarząd Wojewódzki, obecnie Okręgowy w Toruniu ul. Piernikarska Nr. 1

Prezes Zarządu Koła
Lucjan Borysiewicz

T: K: 222/222 Pom.

Grudziądz

Poprowska Anna
Karty informacyjne
k. 8

222

Gründlings
Räte 1

4. Marszałek Anna Maria 5. z d. Kaube
I rta Koprowska 7. Koprowska
6. ~~niektora zastawca~~
8. Rodnice Franciszek i Helena z d. Szaja 9. nr. 12 VII 1908 r. Herne
10. 86-300 Gründlings 11. awent. 2 VI 1940 w Gründlings
oel 24 X 1941 Ravensbrück
12. nel. Was me

verte

Kaube Helena [Ciech. 97]

Matka Tadeusza

vol 139 Pa.

C. Rota "Kauze"
procesy i sądy
Chęć Tadeusza
Grudziądzki

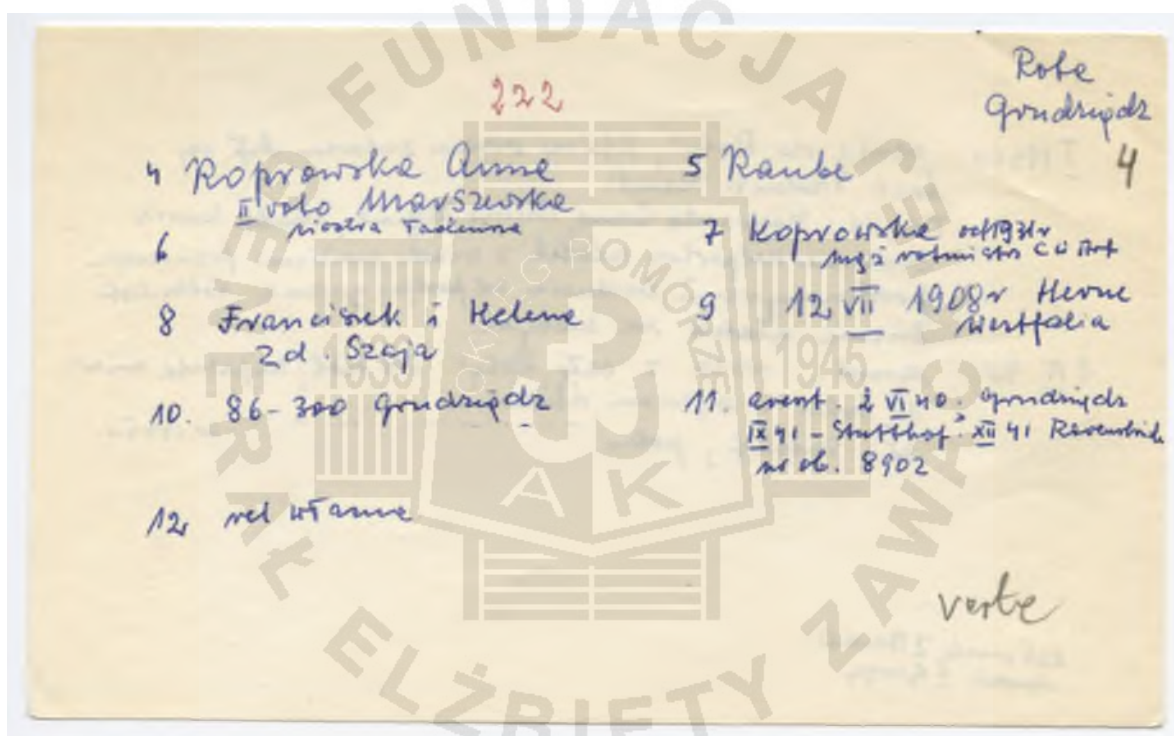
3

Kaube Helena

Ciechanowski Konrad

Ruch oporu na Pomorzu Gd. 39-45
W-wa 72 MON

Matka Tadeusza Kaube, przywódcy
Konspir. organizacji "Rota" w Grudziądzu
s koczującego na karcie śmierci po głośnym
procesie ^{rehabilitacji} Heleny Kaube aresztowanej
1.6.40 w otoczeniu K. Torunia. Str. 97

I 1940r

węzła do Rosty, której organem zatorem był jej
brat Tadeusz Reube.

Trójka: Ropwartha Anne, Brictke Regina, Danbe Maria
Zadanie: kolportaż ulotek z wiadomościami frontowymi
powstrzymaniu ludności od podpisania Volkslist
Pisemni ulotek na miejscu

2 VI 40

Arrest. wraz z całą Rostą 180 osób; konfiskata mitnia
1½ roku w więzieniu Siedlce w
obozie Stutthof, potem Ravensbrück (27 XII 40) do 1945r

członek 2 Brzozi D
miał. "gromy

1.
 2d *penki*
 4. Marszewska Anna Maria
 Ioto Koprowska
 6.
 8. Franciszek Helau
 2d. Szaja
 10. Grudziadz, ul.
 86-300
 12. Pelaja wtasna

2. 222/Pom.
 5. 2d. Kauba
 7. Koprowska
 9 wr. 12. 7. 1908. Herne Westfalen
 11. Awent. na pocz. 1940r.
 6 wr. 24. 12. 1941 - do konca wojny
 16-22 km. Ravensbrück

3. Rota
 Grudziadz 5
 Stotra Tadeusza z Rohy

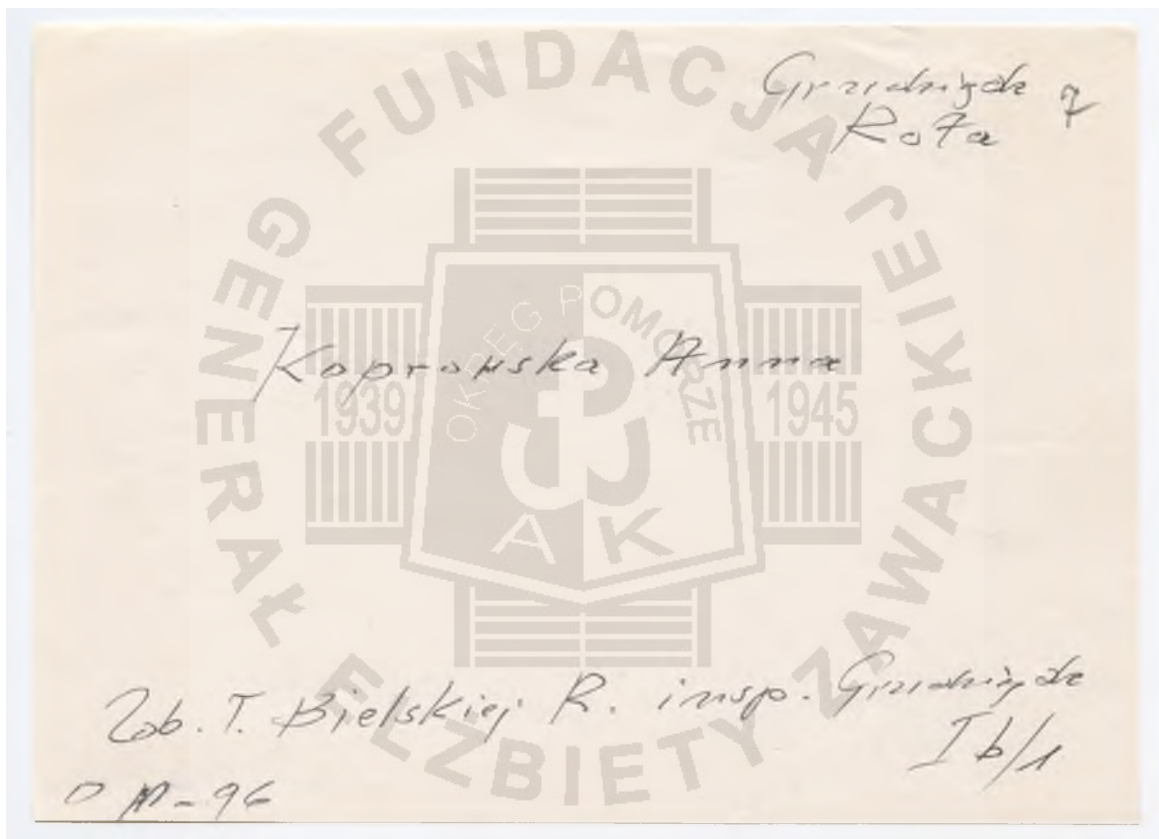
Koprowska Anna

Grudziądz
Odsu 6
Roto

T.: Żułtowski Wojciech, Insp. Grudziądz, M-163, I, 2/1, 4/1

MGr '54

a

Grudziądz 8

Rota

Koprowska Anna

Należała do tajnej organizacji "Rota"
współpracowała z Reżimem Bielski. Zajmowała się
kolportażem ulotek.

Zob. T:K: 224 / 224 P.M. Bielska Regina
I 1. Relacja, s. 4

Anna Koprowska

86-300 Grudziądz

Grudziądz

†† 5.04.1991

ROTA

I - Koprowska Anna

z domu Kaube

II - Marszewski.

K-222

Sygnat

463-54-302

Koprowska Anna

